

**ПОСИЛЕННЯ
КОНСОЛІДАЦІЇ
СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ
НА ШЛЯХУ ВСТУПУ
УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ
МОЛДОВА ДО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

УДК 316+339.94
ББК 60.5+66.4

Соціологічна асоціація України
Південноукраїнське відділення САУ
Державний вищий навчальний заклад
**«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.
Д. Ушинського»**
Кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет психології, політології та соціології
Universitatea de Stat din Moldova
Institutul de Cercetări Juridice, Politice și Sociologice
Centrul Sociologie și Psihologie Socială al ICJPS
Asociația Sociologilor și Demografilor din Republica Moldova

**«ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ»**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції

17-18 жовтня 2024 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2024

*ПОСИЛЕННЯ КОНСОЛІДАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ТА РОЛІ
ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ НА ШЛЯХУ ВСТУПУ УКРАЇНИ
ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ:*
МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Рецензенти:

Інна ГОЛУБОВИЧ, докторка філософських наук, професорка, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Лілія ЯКОВЛЕВА, доктор політичних наук, професор, професор кафедри соціології Національного університету «Одеська Юридична Академія».

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Протокол № 5 від 28.11.2024 р

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – **Олена ЛІСЕЄНКО**, д. соц. н., професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Члени редколегії:

МОКАНУ Віктор, д. соц. н., директор Центру соціології та соціальної психології Інституту правових, політичних та соціологічних досліджень Державного університету Молдови, керівник Асоціації соціологів і демографів Республіки Молдова, Республіка Молдова

БОРІНШТЕЙН Євген, д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

ПЕТІНОВА Оксана, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

АТАМАНЮК Зоя, д. філос. н., професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Посилення консолідації суспільства та ролі людського капіталу на шляху вступу України та Республіки Молдова до Європейського Союзу : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Кишинев- м. Одеса, 17-18 жовтня 2024 року) / за ред. д. с. н., проф. Лісеєнко О. В. – 138 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

© Південноукраїнське відділення Соціологічної асоціації України, 2024

© Асоціація соціологів та демографів Республіки Молдова, 2024

ПРИХОДЬКО Олена	ОРГАНИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ГАРАНТ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	83
КАРИТКА Валерій	МОЛОДІЖНЕ ДОЗВІЛЛЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ДОСВІД УКРАЇНИ	85
ТЕЛЕЛИМ Ірина	МОДЕРНІЗАЦІЯ ІНСТИТУТІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА І БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ У ПРОЦЕСІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	87
БОДЕЛАН Марина	ВПЛИВ ПРОКРАСТИНАЦІЇ НА ПСИХОЛОГІЧНУ БЕЗПЕКУ ОСОБИСТОСТІ	91
КАРАНФІЛОВА Олена, БОНДАР Дар'я	ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА БЕЗПЕКУ ЛЮДИНИ: НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ	92
КАРАНФІЛОВА Олена, ЧИСТОЄВА Єлизавета	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ГОЛОВНИЙ ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ	95
КАРАНФІЛОВА Олена, ЗЕЛЕНСЬКА Вероніка	ШЛЯХ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО СУСПІЛЬСТВА З ТОЧКИ ЗОРУ СУЧАСНОГО ГУМАНІТЕТУ	98
ЛИСЯК Анастасія	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ : ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ВІД ДІЙ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ТА МАНІПУЛЮВАННЯ ГРОМАДСЬКОЮ ДУМКОЮ	100
ГРУША Анастасія	МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХОДІВ БЕЗПЕКИ.....	103
ДІДЕНКО Вікторія	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ: ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ВІД СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ І ЗАГРОЗ БЕЗПЕЦІ	106
ПАДУН Софія	СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА В ПИТАННЯХ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ КРАЇНИ	109
БІЛОРОВСЬКА Альона	БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ПРІОРИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ	112
КВАШУК Ольга	БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ В РЕФОРМІ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ЗМІЦНЕННЯ СИСТЕМИ ДОБРОЧЕСНОСТІ	114

підходити до його розвитку та використання. Важливо створити ефективні системи регулювання, забезпечити прозорість алгоритмів і вести постійний діалог між експертами, політиками та громадськістю.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Виловатих А. В. На шляху до теорії глобальної безпеки за умов становлення цифрової епохи. Вільна думка. 2020. №4. С. 188–193. URL : <http://surl.li/aikch>
2. Ніщименко О. А. Інформаційна безпека України на сучасному етапі розвитку держави і суспільства. Наше право. 2016. № 1. С. 17–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nashp_2016_1_6
3. Погореленко А. К. Штучний інтелект: сутність, аналіз застосування, перспективи розвитку. Науковий вісник Херсонського державного університету. Вип. 32. 2018. С. 22–27. URL: <http://surl.li/fqavy>

Олена КАРАНФІЛОВА,

*кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії
політології, психології та права,*

Одеська Державна Академія Будівництва та Архітектури

Єлизавета ЧИСТОЄВА,

*студентка групи А-271, Одеська Державна
Академія Будівництва та Архітектури*

БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ ЯК ГОЛОВНИЙ ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Безпека людини – це фундаментальна концепція, яка охоплює широкий спектр аспектів людського життя, від фізичної цілісності до соціальної та екологічної стабільності. У сучасному світі глобалізації, швидких технологічних змін і зростаючої взаємозалежності, безпека людини стає все більш складним завданням. В Україні, у зв'язку із військовою агресією РФ, поняття безпеки людини стало найбільш актуальним на сучасному етапі. Безпека людини і сталий розвиток тісно взаємопов'язані. Військові дії є серйозною загрозою для безпеки людини та запобігають досягненню цілей сталого розвитку. У цьому огляді розглядаються основні аспекти безпеки людини, від соціальних ризиків до їх впливу на сталий розвиток.

Актуальність даної теми обумовлена дуже серйозними ризиками, з якими зіштовхуються громадяни України в умовах війни. Розуміння цих ризиків та їх впливу на безпеку людини має важливе значення для розробки ефективних стратегій розвитку та добробуту суспільства в цілому. Протягом всього часу існування та розвитку людства питання безпеки перебували в центрі уваги. Будучи багатокомпонентним явищем безпека передбачає забезпечення життєво важливих інтересів людини, суспільства та

держави, а також нівелювання різноманітних внутрішніх й зовнішніх загроз і небезпек, що виникають в різних сферах, зокрема політичній, економічній, соціальній, енергетичній, продовольчій, екологічній, військовій тощо [1, 2].

Згідно з теорією потреб А. Маслоу, основними у ієрархії потреб після фізіологічних (у випадку їх задоволення на 40 %) є екзистенціальні потреби, серед яких першою за ступенем актуалізації є потреба безпеки. Потреба безпеки є активним та домінуючим фактором в житті працівників, а відтак стає і неодмінним фактором суспільного життя [4, 35].

Концепція сталого розвитку визнає, що економічне зростання повинно супроводжуватися соціальним прогресом та екологічною стійкістю. Безпека людини є невід'ємною частиною соціального прогресу. Безпека людини є невід'ємною частиною сталого розвитку. Між цими двома поняттями існує міцний зв'язок:

- Безпека людини як основа сталого розвитку (забезпечення безпеки людини створює сприятливе середовище для економічного зростання, соціального прогресу та політичної стабільності);
- Сталий розвиток як умова безпеки людини (стабільний розвиток сприяє зниженню бідності, нерівності, підвищенню рівня життя і створенню більш справедливих суспільств, що в свою чергу підвищує рівень безпеки людини). Соціальна небезпека обумовлена стосунками між людьми в суспільстві, поведінкою окремих груп людей. Ці небезпеки, як відмічає Г.П. Демиденко, пов'язані з протиправними діями (насильством, тероризмом, бандитизмом), психологічним впливом на людей (шантаж, шахрайство), вживання речовин, що руйнують організм людини (паління, наркотики, алкоголь та ін.), порушення психологічної і фізіологічної рівноваги – суїциди (самогубства). За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), щорічно фіксується близько 500 тис. самогубств і майже 7 млн. спроб до самогубства. Суїциди – це результат впливу соціального середовища, що підриває віру людини в себе [2, 25].

Основними інструментами забезпечення соціальної безпеки людини в теперішніх реаліях є:

- Закони та нормативно правові акти, які визначають й гарантують захист, права й свободи громадян;
- Соціальне партнерство та соціальний діалог між урядом, працедавцями й працівниками в умовах війни;
- Безпечна та відповідальна поведінка громадян;
- Розвинуті демократичні інститути громадянського суспільства;
- Консолідація суспільства, стабільність та соціальний порядок;
- Чіткі критерії соціальної підтримки тих чи інших груп населення;
- Наявність служб та сервісів, що надають послуги соціального характеру;

- Адресна допомога особам, які потребують соціального захисту внаслідок ворожої агресії.

З огляду на вищевикладене, можемо зробити висновок, що соціальна безпека людини залежить від:

- Зовнішніх факторів (соціальної політики, яку проводить держава та інструментів й важелів, які використовує суспільство для регулювання сфери взаємодії між людьми);
- Внутрішньо особистісних факторів (усвідомлення особистої відповідальності за результати своєї життєдіяльності; турботи про своє фізичне, психічне, духовне та соціальне здоров'я тощо).

Зважаючи на це, зовнішніми засобами забезпечення соціальної безпеки людини, які реалізуються через державу та суспільство є:

- Створення умов для збереження та розвитку Української нації;
- Прийняття соціального кодексу України;
- Наближення українських стандартів соціальної безпеки до країн ЄС;
- Модернізація системи охорони здоров'я;
- Створення можливостей для навчання протягом всього життя;
- Збереження духовних та культурних цінностей;
- Захист прав і свобод громадян;
- Підтримка зайнятості та доходів населення, зокрема виплата допомоги внутрішньо переміщеним особам;
- Створення умов для узгодженого функціонування та розвитку всіх соціальних інститутів в країні.

Безпека людини – це багатогранне поняття, що охоплює широкий спектр соціальних, економічних та політичних аспектів. Соціальні ризики є серйозною загрозою безпеці та перешкоджають сталому розвитку. Для забезпечення безпеки людини необхідний комплексний вплив на різні рівні, включаючи державну політику, міжнародне співробітництво, громадянське суспільство та бізнес.

Важливо відзначити, що кожна країна має унікальні особливості і стикається з різними викликами. Тому немає універсальної моделі стабільного розвитку, і кожна країна має шукати свій власний шлях, враховуючи свої історичні, культурні та природні умови.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Буняк, Н. М.. Економіка та суспільство, Соціальна безпека людини: сутність та шляхи забезпечення. Волинський національний університет імені Лесі Українки. 2022 р., 37 с.
2. Куценко В. І.. Соціальна безпека в контексті Сталого розвитку. Чернівці. Видавець Лозовий В.М.. 2010 р., 652 с.
3. Поплавська О.М.. Соціальна безпека: нові виміри в сучасному глобальному середовищі. ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Київ. 2022 р. 29 с.

4. Сиченко О. О. Соціальна безпека в системі національної безпеки держави. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». 2012 р.. с. 34-38.

Олена КАРАНФІЛОВА,
*кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії
політології, психології та права
Одеська Державна Академія Будівництва та Архітектури*
Вероніка ЗЕЛЕНСЬКА,
*студентка групи А-272, Одеська Державна
Академія Будівництва та Архітектури*

ШЛЯХ ДО ІНКЛЮЗИВНОГО СУСПІЛЬСТВА З ТОЧКИ ЗОРУ СУЧАСНОГО ГУМАНІТЕТУ

У сучасному світі люди все частіше мігрують, що приводить до значного зростання культурного, етнічного та релігійного різноманіття в багатьох суспільствах. Інклюзивність стає необхідною умовою для забезпечення гармонійного співіснування різних груп населення. Створення рівних умов для всіх учасників суспільства допомагає уникнути конфліктів та сприяє взаєморозумінню між людьми різних культур.

Актуальність мети становлення інклюзивного суспільства з точки зору сучасного гуманізму зумовлена кількома важливими чинниками, що відображають поточні соціальні, економічні та культурні тенденції. Незважаючи на прогрес у багатьох аспектах суспільного розвитку, соціальна нерівність залишається значною проблемою. Інклюзивність стає ключовим елементом для подолання бар'єрів, які заважають соціально незахищеним верствам населення брати повноцінну участь у житті суспільства. Гуманізм акцентує на необхідності зменшення нерівності через доступ до освіти, охорони здоров'я, економічних можливостей і соціальної підтримки для всіх людей.

Інклюзивне суспільство є важливою метою сучасної гуманітарної думки, оскільки воно передбачає рівноправну участь кожної людини в суспільному житті незалежно від її фізичних, соціальних або культурних характеристик. Інклюзія не обмежується лише толерантним ставленням до різноманітності, а передбачає активне створення умов для залучення та розвитку кожної особистості. З точки зору сучасного гуманітарного підходу, шлях до інклюзивного суспільства пов'язаний з пошуком рівноваги між свободою, рівністю та соціальною справедливістю. Інклюзивне суспільство визнає гідність кожної людини та забезпечує рівні можливості для всіх соціальних груп. Сюди входять люди з інвалідністю, етнічні меншини, діти,